

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 2. maj 2005
Kontor: 3.k.kt., Valg
J.nr.: 2004-2000-5
Sagsbeh.: ABP
Fil-navn: LFB\lov om regioner\KOUspm\spm 26
besvarelse

Besvarelse af spørgsmål nr. 26 (L 65), som Kommunaludvalget har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 31. marts 2005

Spørgsmål 26:

"Hvor mange stemmer skal der til at sikre et mandat i Hovedstadsregionen, såfremt der er en valgdeltagelse svarende til folketingsvalget i februar 2005? Hvor mange stemmer "kostede" et folketingsmandat i Hovedstadsregionen ved valget i februar?"

Svar:

Ifølge lovforslaget skal der til hvert regionsråd vælges 41 medlemmer, jf. lovforslagets § 8. Valget skal foretages i overensstemmelse med reglerne for valg til amtsrådet i lov om kommunale valg, jf. lovforslagets § 39 for så vidt angår valget den 15. november 2005 og lovforslagets § 78, jf. § 89, for så vidt angår regionale valg fra og med 2009. Dette indebærer bl.a., at vedkommende region skal udgøre ét valgområde, og at valget af de 41 medlemmer skal foretages som forholdstalsvalg efter d'Hondts metode, samt at der vil være adgang til at indgå listeforbund og valgforbund.

Reglerne om amtsrådsvalg indeholder ikke nogen lovbestemt spærregrænse for tildeling af mandater, men alene naturlige spærregrænser, der følger af den d'Hondtske metode sammenholdt med antallet af mandater, der skal vælges, og antallet af kandidatlistes, der deltager i valget. Den øvre tærskelværdi, hvis overskridelse med sikkerhed giver repræsentation, beregnes på grundlag af formlen $1:m+1$, hvor m er antal mandater, der skal vælges. Med et antal mandater, der skal vælges, på 41, skal en kandidatliste således have opnået mindst $1/42$ svarende til ca. 2,38 pct. af de afgivne gyldige stemmer for med sikkerhed at opnå repræsentation. Den nedre tærskelværdi, der skal overskrides, for at en kandidatliste har mulighed for at opnå repræsentation, beregnes på grundlag af formlen $1:m+n-1$, hvor m er antal mandater, der skal vælges, og n er antallet af kandidatlistes, der deltager i det pågældende valg. Med et antal mandater, der skal vælges, på 41 og med 10 kandidatlistes, der deltager i valget, skal en kandidatliste således have opnået mindst $1/50$ svarende til 2,00 pct. af de afgivne gyldige stemmer for at få mulighed for at opnå mandat. Med 15 deltagende kandidatlistes, vil denne andel udgøre $1/55$ svarende til ca. 1,81 pct.

Det faktiske antal stemmer, der skal til for opnå et mandat i et regionsråd, vil bero på antallet af afgivne gyldige stemmer, antallet af deltagende kandidatlistes og de listeforbund og valgforbund, der måtte være indgået mellem de deltagende kandidatlistes.

Ved folketingsvalget den 8. februar 2005 blev der afgivet 995.493 gyldige stemmer svarende til 83,5 pct. af vælgertallet.

Vælgertallet ved regionsrådsvalget den 15. november 2005 vil være større end vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005 som følge af, at gruppen af personer, der har valgt til regionale valg, ikke blot omfatter personer med dansk indfødsret, men også personer, der ikke har dansk indfødsret. Såfremt det lægges til grund, at forholdet mellem antallet af folketingsvælgere i Hovedstadsregionen den 8. februar 2005 og antallet af regionale vælgere i Hovedstadsregionen den 15. november 2005 vil være det samme som forholdet mellem antallet af folketingsvælgere i Hovedstadsregionen den 20. november 2001 og antallet af kommunale vælgere i Hovedstadsregionen den 20. november 2001, vil antallet af regionale vælgere i Hovedstadsregionen den 15. november 2005 komme til at udgøre 1.270.434.

Såfremt det endvidere lægges til grund, at antallet af afgivne gyldige stemmer vil udgøre samme andel af vælgertallet som ved folketingsvalget den 8. februar 2005, vil der til regionsrådsvalget i Hovedstadsregionen den 15. november 2005 blive afgivet i alt 1.060.813 gyldige stemmer.

Det er ikke muligt at beregne tærskelværdier for repræsentation, hvorved der tages hensyn til eventuelle listeforbund og valgforbund. I det følgende er derfor set bort fra virkningerne af eventuelle listeforbund eller valgforbund.

Den øvre tærskelværdi for at opnå repræsentation vil, når der ses bort fra listeforbund og valgforbund, dermed udgøre $1.060.813:42=25.258$ stemmer. Den nedre tærskelværdi for at opnå repræsentation vil med 10 deltagende kandidatlistor udgøre $1.060.813:50=21.217$ stemmer og med 15 deltagende kandidatlistor udgøre $1.060.813:55=19.288$ stemmer. Til sammenligning kan nævnes, at det gennemsnitlige antal gyldige stemmer pr. mandat ville udgøre 25.874.

Ved folketingsvalget den 8. februar 2005 blev der i alt valgt 51 mandater i Hovedstadsregionen, heraf 39 kredsmandater og 12 tillægsmandater. Da antallet af afgivne gyldige stemmer i Hovedstadsregionen udgjorde 995.493, "kostede" et mandat gennemsnitligt 19.520 stemmer.